

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἑβδομος

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτησίαι—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

5 Μαΐου 1879

ΠΑΝΟΜΟΙΟΥΤΗΤΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΣΩΠΙΟΥ

Κ' Ασωπίου

Ἡ ἀνωτέρω ὑπογραφή ἀπεσπάσθη ἐκ τῆς ἐπομένης ἀφελούς ἐπιστολῆς, ἣν ὁ ἀείμνηστος διδάσκαλος ἔγραψε μοὶ κάμει νὰ μοὶ τὰ δανείσητε πρὸς καιρὸν. Ἐπιθυμῶ νὰ τὰ ἀναγνώσω, ἵνα μεταδῶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον κάλιον κατηρτισμένους.

Σ. τ. Δ.

Καλέ μου φίλε καὶ συμπατριῶτα κύριε Π. Λάμπρε, ἔχετε βεβαίως τὰ Ἱταλο-Ἑλληνικά τοῦ κυρίου Σ. Ζαμπελίου. Ἐὰν δὲ ἤμπορητε, μεγίστην χάριν θέλετε μοὶ κάμει νὰ μοὶ τὰ δανείσητε πρὸς καιρὸν. Ἐπιθυμῶ νὰ τὰ ἀναγνώσω, ἵνα μεταδῶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον κάλιον κατηρτισμένους.

Ὁ γρηκεὶς καθηγητὴς
καὶ παλαιὸς φίλος
Κ. ΑΣΩΠΙΟΣ.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤ. ΑΣΩΠΙΟΥ

Τοῦ Θεσῆως ὁ πατήρ, ὁ Αἰγέυδης, ἐνυμφεύθη ἐν Τροιζῆνι τὴν θυγατέρα τοῦ Πιπθῆως Αἰθραν, ἔγκυον δ' αὐτὴν ὑπονοήσας, ἀναχωρῶν ἀπέλιπεν αὐτῇ ξίφος καὶ πέλιδα, κρύψας αὐτὰ ὑπὸ πέτραν μεγάλην· εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· «Ἄν υἱὸς ἐκ σοῦ γεννηθῆ, ἄμα ἐνῆλιξ γένη, εἰπέ πρὸς αὐτὸν ν' ἀναστήσῃ τὴν πέτραν, καὶ νὰ λάβῃ τὰ ὑπ' αὐτὴν κεκρυμμένα σήμαντρα τῆς ἐνδόξου αὐτοῦ καταγωγῆς.» Τοῦτέστιν, ὅσοι ἄνωθεν ἐκ πολλοῦ σπέρμα ἀνδραγαθίας κληρονομοῦσι, κατ' ἀνάγκην αὐτόφυτον καὶ διαρκῆ πρέπει νὰ ἔχωσι τὴν ἀρετὴν.

Τοῦ λαοῦ δὲ τὰ τέκνα εἶναι ἀπηλλαγμένα τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως;

Τοῦ λαοῦ τὰ τέκνα γεννῶνται ἐν σπηλαίῳ καὶ ἀνακλίνονται ἐν φάτνῃ, ἀν δὲ ὁ Θεὸς δὲν στείλῃ πρὸς αὐτὰ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, μένουσιν ἔρποντα ἐφ' ὄρου ζωῆς. Ἡ κλίμαξ δὲ, ἣν ὁ Ἰακώβ καθ' ὕπνου εἶδεν, εἶναι ἀληθής, διότι οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ δὲν παύουσι καταβαίνοντες ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, οὓς αὐτὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῶν ἀφορίζει πρὸς ἀνάπλασιν τῶν ἔθνων.

Τρεῖς δ' ἐν ἀνθρώπου μορφῇ ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ἠπειρώτην Κωνσταντῖνον Ἀσώπιον ὁ Θεὸς ἀγγέλους, τὸν Ζῶην Καπλάνην, τὸν Ἀθανάσιον Ψαλίδαν, καὶ τὸν λόρδον Γυίλφορδ. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἐδέχθη αὐτὸν ἐν τῇ σχολῇ αὐτοῦ, καὶ ἔθρεψεν αὐτὸν κατὰ τὰς πρώτας αὐτοῦ ἡμέρας,

ὁ δὲ δευτέρος ἐδίδαξεν αὐτὸν, καὶ ὁ τρίτος τέλειον αὐτὸν ἀνέδειξεν ἰδίαις δαπάναις.

Πρῶτος δὲ τοῦ Ἀσωπίου ἱστοριογράφος εἶναι αὐτὸς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ Ψαλίδας, τάδε περὶ αὐτοῦ πρὸς τὸν Καπλάνην κατὰ τὸ ἔτος 1803 γράφων·

«Ἡ εὐγενεῖα σας διωρίσατε τρεῖς μαθητὰς ἐκ Γραμμενουπόλεως, καὶ ἐγὼ ἐπρόσθεσα ἀκόμη δύο, καὶ ἔγειναν πέντε, καὶ ἔχω τὸ μάτι μου ἐπάνω τους τόσον, ὅπου εἰς δύο χρόνους τὸν ἕνα, ὅπου τὸν ἐπικαλοῦμεν Ἀσώπιον, θέλετε τὸν ἰδεῖ καὶ θέλετε εἰπεῖ αὐτοῦ εἰς τὴν Μόσκαν, ὅτι εἰς μάτην τὰ λάσσα τῆς (κληροδοτήματα) δὲν ἐξοδεύονται, καὶ θέλει χαρῆ ἡ ψυχῆ σας, καθὼς χαίρεται ἡ ἐδική μου τώρα.

» Γραμμενιάταις, ὅπου λαμβάνουν λάσσον, εἶναι τέσσαρες, Κωνσταντῖνος, Ἰωάννης, Κωνστας, καὶ Ἀναστάσιος. Τοῦ ἑνὸς Γραμμενιάτου, τοῦ Κωνσταντῖνου, σὰς περικλείω ἕνα γύμνασμα ῥητορικόν.»

Τὸν Ψαλίδαν δὲ τὸν μακαρίτην ἀπεικονίζουσι τὰ ἀκόλουθα πρὸς τὸν Καπλάνην λόγια·

«Ὅσάκις στοχάζομαι τὴν δυστυχίαν τῆς πατρίδος μας καὶ σὲ τὸν ἀνακουφιστὴν αὐτῆς καὶ νευργέτην, γεμίζου τὰ μάτια μου ἀπὸ δάκρυα ἠδονῆς καὶ ἄλγους εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν, καθὼς καὶ τώρα ὅπου σὰς γράφω, τὰ μάτια μου δακρύων πλήρη εἶναι. Καὶ τοῦτο τὸ πάθος εἶναι μικτόν, καὶ δὲν ἔχομεν μῆτε ὄνομα εἰς ἀμμίαν ἠγλώσσαν, ἐπειδὴ μῆτε λύπης μόνης εἶναι τὰ δάκρυα, μῆτε χαρᾶς μόνης.

» Αὐτὰ, αὐτὰ, γενναϊότατε, εἶναι ὅπου μὲ κἀμνον νὰ μὴν αἰσθάνωμαι κἀνένα κόπον, καὶ νὰ παραδίδω ἐπτὰ κλάσεις τὴν ἡμέραν, εἰς ὅκτω ὥρας, τέσσαραις πρὸ τοῦ γεύματος, καὶ τέσσαραις μετὰ τὸ γεῦμα, ἐπειδὴ βλέπω τὴν δυστυχίαν τῆς πατρίδος ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, βλέπω καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ὅτι ὑπὸ Θεοῦ ἡ ζωῆ σοὶ ἐδόθη, ὅχι διὰ νὰ ζήσης, ἀλλὰ νὰ ζήσης διὰ νὰ ζωοποιήσης τοὺς ἄλλους.»

Κατάδηλος δὲ ἐκ τούτων τῶν λόγων τοῦ Ψαλίδαν γίνεται ἡ ἀνά μῆσον τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου διδασκάλου διαφορά. Ὁ πρῶτος εἶχεν ἀποστολὴν τὸ διδάσκειν· ὁ δευτέρος μετέρχεται αὐτὸ ὡς ἐπάγγελμα. Ὁ πρῶτος ἐλάλει ἀπὸ καρδίας· τοῦ δευτέρου μολίς κινοῦνται τὰ χεῖλη.

Συμπληρώσας ὁ Ἀσώπιος τὰς σπουδὰς αὐτοῦ